

e) Deutsch-slovenisches Wörterbuch zu Prof. K. A. Madiera's deutschen Lesebüchern für die 1. und 2. Klasse an Mittelschulen. Verfasst von J. Šólar. Laibach 1873. 8. S. 150. Druck v. J. Kleinmayr u. Bamberg. Verlag des Verfassers. — O pisavi njegovi bodi na pr.:

„Lep dar božji je, komur je dano, da more pismeno učiti ali razveselovati narod svoj, da zna dobre in lepe bukve pisati . . . Dobre bukve so veselje mladosti, tolažba starosti. Dobrih bukev je posebno treba nam Slovencom: kajti malo jih imamo dozdej, ktere bi nas učile potrebnih véd. Tedaj naj bi rodoljubi pa védni možje pisali za ubogi nevedni narod! Pravimo: vedni možje; kajti samo rodoljubje, čeravno lepa lastnost, ni zadostno, da bi dobre knjige zlagalo; treba je, da so rodoljubju pridružene tudi primerne vednosti itd. (Novic. 1855 str. 75).“ — „Silno potrebno reč je sprožil gosp. Iv. Macun v 2. l. l. Glasnika, spregovoriv o slovnični terminologiji. To da meni se ti pogovori ne zdijo toliko potrebni za to, da bi se popolnoma jednolični slovenski izrazi vpeljali — kar se mi sedaj še skoraj nemogoče zdi —, kolikor za to, da bi si vsaj po večem za šolo oskerbeli tako terminologijo, ki učenje naj bolj speši, sluhu pa prezoperna ni (latinsko-gerška). Vem, da se bodo teh izrazov kateri marsikomu čudno zdeli, vsi pa morebiti ne bodo za zavreči; si pa te izberite, kateri vam bodo po godu, pa bomo le spet za kako piko na boljšem (Glasnik 1862 str. 206).“

Odbornik „Slov. Matice“ bil je J. Šólar načelnik književnemu odseku, presojeval razne rokopise, pripravljal in popravljaj gradivo za Wolfov slovensko-nemški slovar. Janežičevo slovensko slovnico itd. O smrti glasilo dalmatinskih Hrvatov „Narodni List“ preslavlja pokojnika: „Ž njim so naše šole udobile neprecenljivo pridobitev, kakor zdaj trpé veliko izgubo. Odlikoval se je ne samo po svojem vsestranskem, a osobito filologičnem znanji, po svoji pedagogični zvedenosti, nego osobito tudi po svoji nepristranosti in veliki marljivosti. In če je ostal tudi oddaljen od političnih bojov, ljubil je iskreno naš narod, radoval se njegovemu, kakor sploh vsakemu napredku. Pokojnik je pal žrtva svoje neumorne delavnosti, svoje ljubezni do šole. Spomin Šolarjev se ne bode tako lahko izbrisal itd.“ (Vid. Zvon 1883 str. 253—256; 272—275. Kres 1883 str. 221).

Književstvo.

(Vestnik šolske družbe sv. Cirila in Metoda. I. Izdalo in založilo vodstvo. V Ljubljani 1887. Tisk „Katoliške Tiskarne“.) Pod tem naslovom izšlo je prvo izvestje tega našega podjetja na dan. V njem čita se družbe zgodovina, počenši s prvim člankom, ki je sprožil to idejo, popisana sta prva in druga velika skupščina, naposled pa je imenik podružnic z izkazom pokroviteljev, ustanovnikov, letnikov, podpornikov in uplačanih vsot. Družba sv. Cirila in Metoda ima doslej 64 podružnic, v njih pa 25 pokroviteljev, 516 ustanovnikov, 2530 letnikov, 871 podpornikov, častnega člana pa jednega (mons. A. Einspieler). — Vse podružnice nabrale so doslej 11.334 gld. 28 kr.

Stritarjevih zbranih spisov izšel je 12. zvezek. V njem se nadaljuje roman „Zorin“.

Dopisi.

Iz Primorskega. »Srcé« — »Cuore«. Narod slovenski nima pesnika ni pisatelja, ki bi nam bil po svoji notranjosti in misljenji, po svojih nazorih in načelih takó znan, kakor prof. Stritar, naš Boris Mirán. Res je kolikor toliko vsak umotvor — naj ima užé katero obliko si bodi — nekak izraz pisateljevega misljenja, ali vsaj nekak odsev njegovih načel; vendar pa je